

Úřední záznam z jednání Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových
s Andersem Jensenem /právní zástupce Novo Nordisk, A.S./
konaného dne 28. června 2004 v Kodani /velvyslanectví České republiky/.

Účastníci:

Anders Jensen /advokát – Novo Nordisk/
JUDR. Jan Herda /Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových/
Mgr. Tomáš Troup /poradce MZ ČR/
PhDr. Martiny Tuleškovové /tajemnice vyšetřovací komise DH/
Jaroslava Simonsen /tlumočnice/

Dobrý den, pane doktore, dovoluji mi představit zástupce Ministerstva zdravotnictví a zástupce Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových a děkuji, že jste se dostavil na pozvání vyšetřovací komise k tomuto setkání. Materiál, který vznikne z tohoto jednání bude použit pro potřeby vyšetřovací komise, popřípadě pro potřeby rozhodčího řízení a znaleckého řízení ve věci sporu České republiky s firmou Diag Human.

Jensen: Chtěl bych říci, že v této chvíli jsem absolutně jediným člověkem, který má oprávnění se vyjadřovat ke kauze Diag Human a předkládám své oprávnění podepsané ředitelstvím Novo Nordisk. V současné době jsem byl informován, že v ČR se objevily jiné materiály, které taktéž potvrzovaly údajná stanoviska Novo Nordisku (prohlášení Astrup Jensen a Joergensen). V této věci bych chtěl říci, že Novo Nordisk považuje tato prohlášení za ryze soukromá vyjádření daných osob, která nemají se stanoviskem Novo Nordisku nic společného.

MZ: Ještě jednou bych chtěl pro přesnost upozornit, že tento rozhovor a záznam z něj se stane součástí materiálů předkládaných k arbitrážnímu řízení.

Odpověď Jensen: S tím jsem srozuměn.

Otázka MZ: My bychom ještě jednou rádi slyšeli celou historii spolupráce Novo Nordisku a Conneca/Diag Human od roku 1985. Po tomto vašem vyjádření bychom se ještě dále dotázali na pár věcí. Začneme tedy definicí smluvního vztahu byl navázán mezi Novo Nordiskem a firmou Diag Human v devadesátých letech.

Odpověď Jensen: Mezi firmou Novo Nordisk a firmou Diag Human byla uzavřena tzv. agentská smlouva. Pro úplnost bych chtěl říci, že tato smlouva byla uzavřena mezi Nordisk – Geontoft, která v 80.tých letech zpracovávala krevní plazmu. Firma Novo Industry byla jednou ze dvou firem, které v Dánsku v té době vyráběly inzulin. Firma Nordisk Geontoft byla v poměru k Novo Industry velmi malou jednotkou a to jak do rozměrů, tak do objemu zpracování a výroby. V roce 1989 proběhla fúze mezi těmito dvěma firmami. Tím, že Nordisk Geontoft byla velmi malá firma, neexistovalo zde žádné právní oddělení. Novo Industry právní oddělení vzhledem ke své velikosti měla. Při sloučení těchto dvou firem v roce 1989 došlo i ke sloučení archivů, což bylo ale problematické. Na základě mých dotazů na bývalé kolegy z firmy Novo Nordisk jsem se dozvěděl, že smlouvy z Nordisk Geontoft bohužel zachovány nebyly, ale podařilo se mi zjistit, že v roce 1985 se spolupráce mezi Nordisk Geontoft a Diag Human navázala z důvodů dobrých kontaktů firmy Diag Human ve východní Evropě.

Otázka: O jaké době tedy teď mluvíte?

Odpověď Jensen: Mluvím o kontaktech mezi Nordisk Geontofte a Diag Human, které začaly v roce 1985. Chtěl bych upozornit, že já v té době jsem neměl s firmou Nordisk Geontofte nic společného. Tento úsek měl na starosti v Novo Nordisku pan Eldrup Joergensen ??? (prosím, zkontrolovat jméno), který řídil plazmatickou jednotku a který je ochoten taktéž přijít k výsledku před vyšetřovací komisí. Podle vyjádření tohoto pana Eldrupa Joergensena mohu říci, že Diag Human nebyl typ firmy, se kterou bychom jindy spolupracovali a nebyl to ani typ smlouvy, kterou bychom v Novo Nordisku uzavírali. Z našeho pohledu byla obchodní smlouva s Diag Humanem dědictvím po Nordisk Geontofte.

Otázka: Jestli bych bylo možné v krátkosti shrnout, tak firma Nordisk Geontofte a firma Novo Industry se v roce 1989 sloučily a firma Diag Human měla navázány obchodní vztahy a uzavřenou obchodní smlouvu pouze s Nordisk Geontofte.

Odpověď Jensen: Ano.

Otázka: Pan Eltrup Joergensen byl zaměstnancem Novo Industry.

Odpověď Jensen: Ano, to je správné. Kdybyste chtěli vidět tu jednotku na zpracování plazmy, leží asi 5 km odsud, je to opravdu mrňavoučká jednotka. Jen pro srovnání jsem přinesl ročenky firmy Novo Industry a později i Novo Nordisku z devadesátých let a zde je jasné, že zpracování krevní plazmy tvořilo minimální procento našeho výrobního programu.

Otázka: Tento vztah agentský mezi firmou Diag Human a firmou Nordisk Geontofte byl nějakým způsobem normalizován, myslím tím formu nějaké smlouvy?

Odpověď Jensen: V roce 1995, když my jsme předali tuto jednotku na zpracování plazmy firmě Hemasure, tak od nás obdržela i veškeré písemné materiály a smlouvy z našeho archivu. V našem archivním oddělení Novo Nordisku se zachovaly pouze tři smlouvy z doby 1991 a dále, to znamená, že jsou to již smlouvy mezi Novo Nordiskem a Diag Humanem, ale nikde jsem nenalezl smlouvy mezi Nordisk Geontofte a Diag Humanem z doby 85 až 89. Tyto zmiňované tři materiály jsem již předal tajemnici vyšetřovací komise a mohu říci, že jiné materiály bohužel již v našem archivu nejsou. Na výzvu vyšetřovací komise jsem ale kontaktoval osoby, které v této době pracovaly v Nordisk Geontofte nebo později v Novo Nordisk. Od těchto lidí jsem dostal ústní vyjádření a příslib jejich výpovědi před vyšetřovací komisí, ve které by se k těmto smlouvám byli schopni vyjádřit.

Hlavní smlouva uzavřená mezi formou Diag Human a Novo Nordisk je ze září 1992. Já sám si vzpomínám, že jsem osobně pomáhal tuto smlouvu formulovat. V této smlouvě je konstatováno, že spolupráce mezi firmou Diag Human a Novo Nordisk končí. Tato smlouva je formulována tak, že Novo Nordisk se zříká velké částky, kterou jí firma Diag Human dlužila /což tvořilo několik milionů korun dánských/ s tím, že Diag Human se zavázal odpovědně splácet částky uvedené ve splátkovém kalendáři. V té době, kdy byla tato smlouva o splátkovém kalendáři uzavírána jsme dále neuvažovali o tom, že by s firmou Diag Human byla navázána další spolupráce. Nicméně všichni víme, že svět se mění. To znamená, že v této době neexistovaly žádné předpoklady, které by nás vedly k myšlence pokračovat ve spolupráci. Ovšem ještě jednou svět se mění.

Otázka: Podle vámi uvedených informací firma Diag Human zastupovala Novo Nordisk a dodávala krevní plazmu ze dvou oblastí Evropy. Jednak to byla západní Evropa a druhá oblast

byla východní Evropa. Má otázka zní zda pro východní Evropu byla uzavřena jiná smlouva speciálně pro tuto část Evropy.

Odpověď Jensen: Ne, jediná smlouva, která byla uzavřena mezi Novo Nordiskem a Diag Humanem byla ta, co jsem vám ukázal /s německým červeným křížem/, jaké smlouvy byly uzavřeny mezi Nordisk Geontofte a Diag Humanem pro východní trh, dnes říci nemohu. Chtěl bych ještě upozornit, že obchod s krevní plazmou byl v západní Evropě velmi citlivým trhem, a to hlavně z politických důvodů. Tento trh podléhal velmi přísným právním regulím a politickému dohledu neboť v této době propukl velký skandál s hemofiliky nakaženými virem HIV v důsledku aplikace nepročištěné krevní plazmy ve Francii. V této době byl bohužel Novo Nordisk zapleten taktéž do této aféry a vyplácel nesmírné odškodnění právě těmto nakaženým lidem.. Dá se totiž říci, že kvalita plazmy se odvíjí od podmínek té dané země, odkud je odebírána.

V této době vznikla velká morální zodpovědnost dánských státních úřadů a parlamentních zástupců vůči občanům Dánska. A proto vím naprosto jistě, že Novo Nordisk v důsledku této situace se od začátku fúze Nordisk Geontofte a Novo Industry nechtěl a nehodlal zabývat zpracováním krevní plazmy. V této době tito nakažení lidé podali žaloby na firmy Novo Nordisk a na stát. V této době nebylo možné využít jinou plazmu než zmraženou krevní plazmu dodávanou z Ameriky a krevní plazmu od dánských dárců a my jsme z těchto důvodů od počátku fúze nechtěli podporovat výzkum, výrobu popř. jiný rozvoj obchodu s krevní plazmou. Už tehdy nám bylo jasné, že tento trh není pro nás ze všech uvedených důvodů přitažlivý.

Otázka: Mohu tedy shrnout, že v průběhu jednání s vyšetřovací komisí jste za Novo Nordisk předal veškeré písemné smlouvy, které byly uzavřeny mezi Nordisk Geontofte a později v Novo Nordisku?

Odpověď Jensen: To bych se neodvažoval říci. V roce 1985 nebo v průběhu doby do roku 1989 byla uzavřena mezi Nordisk Geontofte agentská smlouva. Tuto smlouvu v archívu Novo Nordisku nemáme. Já jsem se snažil vejít do osobního kontaktu s bývalými zaměstnanci Nordisk Geontofte a mohu v současné době říci, že pan Kurt Stivie, který tyto informace o agentské smlouvě znal, bohužel v pátek zemřel. Vzhledem k tomu, že Nordisk Geontofte nemělo žádné právní oddělení, bylo po sloučení těchto dvou zmiňovaných firem velmi složité sloučit i právní agendu, neboť Nordisk Geontofte neměla žádnou centrální evidenci smluv a jiných kontraktů. V této chvíli nemohu říci, zda byla tato agentská smlouva dodána do archívu po sloučení těchto dvou firem v roce 1989 nebo ne. Víím ale, že v této době byla uzavřena smlouva agentská, která znamenala, že firma Diag Human dostávala určité procento z prodeje. Tento druh smlouvy se orientoval především na obchodní vztahy v bývalé Jugoslávii. Rovněž jsem pochopil z rozhovorů s kolegy, že bylo používáno takové fakturace, které bychom v Novo Nordisku nepoužili. Tyto procenta z prodeje ve smlouvě jsou vlastně jistá forma úplatků a já sám osobně se musím ptát, proč jsme na to vlastně vůbec přistoupili. My jako firma bychom toto nikdy neudělali, ale byla to zřejmě v této době jediná možnost, jak dostat tyto produkty z a do bývalé Jugoslávie.

Otázka: Znamená to tedy, že tato agentská smlouva nebyla omezena teritoriálně na třeba východní Evropu, ale že byla všeobecná třeba na celý svět, a tak dále?

Odpověď Jensen: Tato smlouva byla uzavřena pro státy východní Evropy /v tom roce 1985/ to znamená pro státy, které v současné době anebo i po roce 1990 neexistovaly.

Otázka: A tato agentská smlouva byla ukončena v září 1992?

Odpověď Jensen: Ano, to je správně. Tato smlouva byla uzavřena na základě té dohody o splátkovém kalendáři, o kterém jsem již mluvil.

Otázka: Chtěl bych se ještě zeptat, jestli v této době byla firmou Novo Nordisk podepsána smlouva mezi dceřinými firmami Diag Human /nebo smluvními firmami Diag Human/ přesněji s firmou Conneco. Byla tato smlouva uzavřena písemně nebo jak se vlastně spolupráce mezi Connecem a Novo Nordiskem odehrávala?

Odpověď: Já jsem to pochopil tak, že tito lidé spolupracovali s firmou Diag Humman a nás tehdy nezajímalo /Novo Nordisk/, s kým spolupracuje a s kým uzavírá Diag Human smlouvy. My jsme v té době chápali, že Conneco je ve vlastnictví firmy Diag Human a tudíž nám bylo úplně jedno, mezi kým je smlouva uzavírána. Podle nás bylo jedno, jestli jsme jednali s firmou Conneco nebo Diag Human, podle našeho mínění to bylo jedno a to samé.

Otázka: To znamená, že firma Diag Human nebo Conneco dodávaly krevní plazmu do Nordisk Geontoftu a po roce 1989 do Novo Nordisku?

Odpověď Jensen: Ne. První dodávka krevní plazmy, která byla dodána do Novo Nordisku byla až v roce 1991.

Otázka: To znamená, že od roku 1985 do roku 1991 nebyla dodána do Nordisk Geontoftu žádná krevní plazma? Znamená to tedy, že to byla tzv. mrtvá smlouva?

Odpověď Jensen: Novo Nordisk obdržel od Diag Human jednu zakázku krevní plazmy od Červeného kříže v Německu z Mnichova. Tehdy byla taková idea, že by bylo možno dovážet krevní plazmu také z České republiky, ale jak jste podle předložených smluv viděli, tak dodávka proběhla pouze jedna. Podle informací od pracovníka Novo Nordisku, který byl zodpovědný za kvalitu přijímaných zásilek krevní plazmy, byla tato zásilka krevní plazmy nevhodná pro další zpracování. Důvodem byla hlavně její nevýtěžnost a nepoužitelnost pro výrobu objednaného faktoru osm.

Otázka: Pochopil jsem tedy správně, že za celou historii od roku 1985 až do roku 1992 Diag Human dodal pouze dvě dodávky krevní plazmy?

Odpověď Jensen: Nemohu zde zcela říci, jak docházely zakázky do Nordisk Geontoftu v roce 1985 až 1989. Měl jsem ale schůzku se zaměstnanci Nordisk Geontoftu, kteří v té době v Nordisk Geontoftu pracovali. Oni mi sdělili, že z Diag Human nepřišlo mnoho zakázek. Já sám osobně nemohu říci, jaký objem zakázek od roku 1985 do roku 1991 byl ze strany Diag Human proveden. Pochybuji také, že by bylo v současné době možné najít někoho, kdo by byl toto schopný říci. Jednotka na zpracování krevní plazmy byla v roce 1995 prodána a v archívu opět tyto dokumenty nebude zřejmě možné nalézt. Americká firma Hemasur, která od nás tuto frakční jednotku koupila, v roce 1995 přebrala veškeré dokumenty, které se týkaly výroby krevních derivátů. Jinak by samozřejmě bylo možné dojít do archívu a všechny tyto materiály vyhledat. Vzhledem k tomu, že ti co nás koupili zároveň zkrachovali, byly všechny vámi požadované materiály, mimo ty, co jsem vám dodal, skartovány.

Tento průběh byl velmi nešťastný a jediné, co lze v současné době udělat je kontaktovat ty lidi, kteří byli zaměstnanci Nordisk Geontoftu, Novo Nordisku, a později Hemasure, aby o

těchto skutečnostech vypovídali. Já sám jsem osobně mluvil ještě s panem Gnuth Daiko, ale bohužel vzhledem k jeho stáří je jeho paměť zcela prázdná.

Otázka: Jak byla plněna smlouva uzavřená mezi Novo Nordiskem a Diag Human na dodávky krevní plazmy z německého červeného kříže?

Odpověď Jensen: To nemohu říci. Ovšem podle množství, ke kterému se Diag Human zavázal měsíčně dodávat na základě této smlouvy, je velmi malá objemová položka.

Otázka: Dále bych se chtěla zeptat, jaký je vztah mezi touto listinou o spolupráci mezi Novo Nordiskem a Diag Human o zprostředkování krevní plazmy a touto listinou o splátkovém kalendáři?

Odpověď Jensen: Žádný vztah tam není, listina o splátkovém kalendáři se týká nezaplacených dluhů za finální výrobky dodávané do bývalé Jugoslávie a jiných zemí.

Otázka: Obchodní vztah mezi Diag Human a Novo Nordiskem se vázal pouze ke zpracování krevní plazmy nebo zde ještě byl i jiný předmět obchodu?

Odpověď Jensen: Ti, co měli obchodní napojení na bývalou Jugoslávii, měli za úkol zprostředkovat pouze krevní plazmu. Co se týkalo ostatních léků a finálních výrobků z Novo Nordisku, měli jsme a máme zcela jinou síť dodavatelů a odběratelů, než byla firma Diag Human. Tato síť je i daleko efektivnější. Jen pro úplnost bych chtěl dodat, že právě vzhledem k efektivnosti byla v devadesátých letech založena pobočka ve Vídni a později i v ČR /1991/. Naše dceřinná pobočka ve Vídni se již v roce 1990 trochu zabývala situací v České republice.

Otázka: Bylo by tedy možné říci, že není možné v současné době zjistit, jaký byl skutečný objem obchodů mezi Nordisk Geontofte a Diag Human od roku 1985 do roku 1991?

Odpověď: Zřejmě ne.

Dále bych jsem se chtěl zeptat, zdali od roku 1991 až do roku 1995 by bylo možno doložit objem plazmy dodávaný Diag Human do Novo Nordisk?

Odpověď Jensen: Pokud mohu říci, mé zjištění, které jsem obdržel po rozpravě s pracovníky linky na zpracování krevní plazmy v Novo Nordisku, tak to bylo minimální množství, jelikož primárním a hlavním zdrojem dodavatelů krevní plazmy byla dánská populace. Mohu se ještě jednou zeptat toho, kdo byl zodpovědný za kontrolu kvality zásilek krevní plazmy. To byl ten pan Daiko. A on určitě by zopakoval to samé co já, že jsme prakticky nic zvenčí ke zpracování neobdrželi.

Otázka: Pojem málo je pro nás velmi relativní. Mohl byste specifikovat ten objem třeba na litry, popř. na finanční částky?

Odpověď Jensen: Dodávky zvenčí /ze zahraničí/ tvořily ani ne 5 % objemu zpracovávané krevní plazmy. Bylo to hlavně z těch důvodů, které už jsem uvedl: výroba a zpracování krevní plazmy bylo velmi citlivé. Samotné právní předpisy pro odběr krve dánských dárců jsou velmi přísné. V určitých případech bylo možno použít pro určitý typ finálních výrobků i zahraniční krevní plazmu, přičemž ale stále platilo heslo „dánskou krevní plazmu pro dánské spotřebitele“. Cizí krevní plazma byla používána pouze pro výrobu Albumin, což je

přípravek, který se používá ve zdravotnictví tehdy, pokud je potřeba pacientovi dát krevní plazmu a není dostupná jeho krevní skupina, to znamená, že to je velmi zřídka a situace je krizová. Albuminu se využívá pouze v těch případech, že by pacient jinak zemřel a proto se používalo těchto výrobků hlavně v Jugoslávii v dobách válečného konfliktu, kdy v této lokalitě byla nouze o krevní deriváty a plazmu vůbec.

Otázka: Existoval nějaký jiný dodavatel krevní plazmy z ČR do Novo Nordisku?

Odpověď Jensen: Ne, nikdo jiný v ČR nebyl, nikdo jiný nám nedodával. Dál bych chtěl říci, že krev není něco, s čím se obchoduje. Všechny země se budou vždycky snažit, aby vlastní pacienty zásobovaly z vlastních výrobků, tzn. z vlastní krevní plazmy.

Otázka: Smlouva uzavřená mezi Diag Human a Novo Nordiskem, která se zabývala dovozem krevní plazmy v listopadu a prosinci roku 1991 zřejmě obsahovala dohodu o dvou zásilkách, na které bylo vydáno celní povolení a tyto dodávky byly směřovány ke zpracování do Novo Nordisku. Podle vámi sdělených informací byly obě tyto zásilky odmítnuty manažerem pro kvalitu, manažerem zodpovídajícím za kvalitu zásilek krevní plazmy s odůvodněním, že tato krevní plazma není použitelná pro výrobu krevních derivátů a jiných léků. V těchto situacích postupuje manažer pro kvalitu krevní plazmy způsobem uvedeným ve smlouvě, tzn. že krevní plazma je vrácena dodavateli a nevzniká zde žádný obchodní vztah, takže ani žádný finanční závazek?

Odpověď Jensen: Ano, to je logické.

Otázka: Stalo se to tedy i v tom případě dodávaných zásilek v listopadu a prosinci roku 1991?

Odpověď Jensen: Já nemohu říci, že Stive Daiko poslal tuto zásilku zpátky poté co zjistil, že je nevýtežná. Nicméně předpokládám, že tak učinil. Novo Nordisk postupoval vždy podle právních předpisů i podle smluv, které uzavřel s jednotlivými obchodními partnery. Proto mohu zodpovědně říci, že pakliže se Novo Nordisk zavázal k tomu, že zásilku vrátí, tak ji vrátil.

Otázka: V tomto případě bych se chtěla zeptat, zda předkládaný dopis /dopis z 21. května 1992/, ve kterém je v posledním odstavci konstatováno: „Prozatím vám sdělujeme, že finální produkty z plazmy ze společnosti Novo Nordisk jsou stále společností Diag Human/Conneco k dispozici ke koupi a pro další prodej v ČSFR“, znamená, že společnost Novo Nordisk nabízí k prodeji finální produkty vyrobené z dodané české krevní plazmy nebo nějaké plazmy dodané společností Diag Human/Conneco?

Odpověď Jensen: Popřečení tohoto dopisu mohu říci, že je v něm oznámeno firmě Diag Human, že firma Novo Nordisk si nepřeje spolupracovat při zpracování dodávek krevní plazmy do té doby, dokud nebude vyřešena nejistota v předpisech ČSFR. Zároveň tento poslední odstavec znamená, že firma Novo Nordisk nabízí firmě Diag Human/Conneco ke koupi finální výrobky zpracované z dánské krevní plazmy. To znamená, že firma Novo Nordisk nabízela finální výrobky, které měla v přebytku na dánském trhu.

Otázka: Neznačená to tedy /tento poslední odstavec/ v dopise z 21.5.1992, že se jedná o plazmu doručenu do Novo Nordisku v listopadu a prosinci 1991 a že tato krevní plazma byla zpracována a následně nabídnuta ke zpětnému odběru firmě Diag Human ve formě finálních výrobků?

Odpověď Jensen: Ne, primárním úkolem firmy Novo Nordisk bylo zásobovat krevními deriváty a finálními výrobky z krevní plazmy dánský trh. V případě přebytku na tomto dánském trhu jsme měli povolení státních úřadů prodávat tyto přebytky jiným zájemcům z jiných států. Ještě jednou opakují, že obchod mezi firmou Novo Nordisk a Diag Human se uskutečňoval na základě přebytku výrobků na dánském trhu.

Základem obchodu s krevní plazmou je, že dodávaná krevní plazma přichází od dárců – dobrovolníků. V roce 1985 měla firma Nordisk Goentofte uzavřenou smlouvu se státem o odběru krevní plazmy dánských dárců. Já sám jsem se seznámil se všemi dostupnými materiály z doby 1985 a dále, a již tehdy bylo zřejmé, že ani Nordisk Goentofte nebral zpracování krevní plazmy jako svou hlavní obchodní činnost. Na těchto věcech se nevydělávaly peníze, i Nordisk Goentofte poskytoval státu jakýsi pouze jakýsi know how při zpracování krevní plazmy. Podle mého názoru Nordisk Goentofte doufal, že při zpracování dánské krevní plazmy v letech 1985 a dále dojde k přebytkům na dánském trhu s finálními výrobky a tento přebytek bude možno prodat mimo Dánsko. Z tohoto důvodu Nordisk Goentofte odebíral krevní plazmu i z jiných zemí a vyráběl tyto finální produkty pro prodej do jiných zemí. Již tenkrát v té době ale všechny státy dohlížely na manipulaci s krevní plazmou a již tenkrát každý stát bedlivě střežil kvalitu své krevní plazmy i obchodní činnost s touto surovinou. Většina evropských států na rozdíl třeba od Ameriky krevní plazmu odebírá od dárců – dobrovolníků bezplatně. Z tohoto důvodu je střežena obchodní činnost s tímto předmětem. Právě vzhledem k tomuto faktu, ale i k událostem s nakaženými hemofiliky, byla legislativa každého státu velmi přísná. Po této aféře už nebylo státní orgány Dánska schopny zaručit, že bude stále dostatek dárců – dobrovolníků z Dánska. Z těchto důvodů tedy ze strany Novo Nordisku nebyl nikdy zájem rozšiřovat obchody s krevní plazmou a podle mého názoru je velmi podivné, že by někdo chtěl koupit naši frakční jednotku na zpracování, která byla objektivně zcela ekonomicky nevýhodná, jako to učinil Hemasuru v roce 1995.

Otázka: Pokud se ještě jednou mohu vrátit k zásilkám z listopadu a prosince roku 1991, tak pokud bylo ve smlouvě a následně v povolení MF uvedeno, že firma Novo Nordisk má potvrdit buď příjem a zpracování krevní plazmy a následný vývoz finálních výrobků /pasivní obchodní styk/, nebo v případě nezpracovatelnosti obdržených zásilek měl Novo Nordisk vystavit dokument, který by jasně deklaroval nezpracovatelnost zásilky a tudíž její návrat do ČR. Stalo se tak?

Odpověď Jensen: Jako dlouhodobý spolupracovník firmy Novo Nordisk mohu potvrdit, že pakliže toto bylo právními předpisy požadováno, tak to bylo skutečně i provedeno. Novo Nordisk si vždy zakládal na dodržování veškerých smluvních ustanovení a práva. Najisto vím, od Erica Daughtora, že minimálně jedna zásilka krevní plazmy nebyla uznána ke zpracování a že byla odmítnuta. Její návrat k dodejci se určitě řídil požadovanými předpisy.

Otázka: Chtěl bych se vrátit k formálnímu vztahu Diag Human a Novo Nordisk. Agentská smlouva, která byla uzavřena v roce 1985 mezi firmou Diag Human a Nordisk Goentofte – tato agentská smlouva umožňovala firmě Diag Human nebo firmě Conneco vystupovat jako agent firmy Novo Nordisk ve výběrovém řízení na zpracovatele krevní plazmy v ČSFR, které vypsalo Ministerstvo zdravotnictví?

Odpověď Jensen: Normálně je v každé agentské smlouvě uvedeno, že každý agent musí vždy kontaktovat mateřskou společnost a vyžádat si její souhlas k jakémukoliv jednání. Mateřská společnost /Novo Nordisk/ tedy musí být srozuměna o jakémkoliv jednání s jiným subjektem, ve kterém vystupuje Diag Human nebo Conneco jako agent firmy Novo Nordisk. Já sám

osobně jsem nikdy nezažil, že by jakýkoliv agent jednal sám za sebe a na vlastní zodpovědnost jménem Novo Nordisk.

Otázka: Znamená to tedy, že Conneco nemělo žádné oprávnění jednat jako agent firmy Novo Nordisk?

Odpověď Jensen: Já mohu říci, že ne. Firma Diag Human neměla oprávnění vystupovat v ČR jako agent firmy Novo Nordisk. Nemohu ale zároveň vyloučit, že někdo z Diag Human/Conneco měl dobré vztahy s bývalými zaměstnanci Nordisk Goentofte, zvedl telefon a dotázal se jich telefonicky, že tato možnost je. Jak jsem již řekl, nebyla to totiž oblast, na kterou by se Novo Nordisk při své činnosti zaměřoval a vyvíjel by vlastní aktivitu. Je tudíž možné, že v té malé jednotce na zpracování krevní plazmy existoval nějaký bývalý pracovník z Nordisk Goentofte, který si přál zvýšit objem zpracované krevní plazmy.

Otázka: Dne 27.9. roku 1990 byl z firmy Novo Nordisk do firmy Conneco zaslán fax, ve kterém je konstatováno, že v odpovědi na dotaz Conneca uvádí přehled zemí, ze kterých má firma Novo Nordisk registrován Albumin Nordisk. Mohl by tento dopis být brán jako povolení ze strany Novo Nordisku k zastupování zájmů Connecem?

Odpověď Jensen: Jsem si jistý, že Diag Human nemohla jednat jinak, než v rámci agentské smlouvy, jelikož Novo Nordisk v té době již měl po celé Evropě rozsáhlou síť svých obchodních poboček a již v této době existovala centrální pobočka v Athénách, která registrovala licence a zároveň i skutečný prodej výrobků z Novo Nordisku. Tento produkt /Albumin/ je zbytkovým produktem při zpracování krevní plazmy a jako jediný je ho možno prodávat i do jiných zemí. Cena tohoto produktu je velmi variabilní. Klesá a zase vzrůstá v závislosti na válečných konfliktech.

Otázka: Vzhledem ke sloučení firem Novo a Nordisk a k následnému prodeji frakční jednotky v roce 1995 tedy není možno dohledat žádné materiály, které by potvrzovaly objem krevní plazmy, která byla dodána Diag Human do Novo Nordisku, popř. do Nordisk Goentofte?

Odpověď Jensen: Ano, to možné není, nicméně existují výroční zprávy jak Nordisk Goentofte, tak i později Novo Nordisku, ve kterých je možno nalézt zmínku o zpracování krevní plazmy v jednotlivých letech. Zde by bylo možné nalézt i objem krevní plazmy zpracované za dané období. Nicméně z grafů je i jasné, že krevní plazma nepatřila k surovinám a finální výrobky nepatřily mezi priority, kterými by se Novo Nordisk zabýval. Dále k těmto údajům mohu uvést, že tyto údaje zachycují zpracování dánské plazmy a plazma dodávaná ze zahraničí tvoří pouze zlomek zpracované krevní plazmy. Dalo by se tedy říci, že plazma ze zahraničí tvořila minimum již tak malého množství zpracovávané krevní plazmy v Novo Nordisku. Tento objem zpracované plazmy byl tak malý, že ve výroční ročence není ani uveden.

Otázka: Vraťme se tedy k dvou zmiňovaným zásilkám z listopadu a prosince roku 1991, kdy bylo vaším kontrolním pracovníkem zjištěno, že krevní plazma doručená Diag Human byla nevytěžná. Je možné konstatovat důvody proč tato krevní plazma byla špatná?

Odpověď Jensen: Já nemohu říci, že tato krevní plazma byla špatná, mohu akorát podle testů říci, že tato krevní plazma neobsahovala dostatek požadovaných látek, které jsou nutné pro výrobu finálních produktů /Albuminum/. Z tohoto důvodu byla plazma odmítnuta. Nemohu ale dnes konstatovat, zda tato plazma byla vadná z důvodů nekvalitních dárců nebo z důvodů

špatného uskladnění či manipulaci s krevní plazmou před jejím dopravením do Novo Nordisk.

Otázka: Byl to častý jev, že krevní plazma, která byla dodána z ČSFR byla takto nekvalitní?

Odpověď Jensen: Všechny dodávky, které byly doručeny do Novo Nordisk jsou vždy pečlivě kontrolovány a vím, že docházelo k zamítnutí některých /většiny/ těchto dodávek. Nestávalo se tak z důvodů, že by byly zásilky nekvalitní pro výrobu, ale z toho důvodu, že tyto dodávky byly infikovány. Pracovní postup Novo Nordisk je totiž takový, že všechny dodané jednotky krevní plazmy jsou smíchány dohromady pro jeden výrobní proces a i jeden infikovaný dárce může znehodnotit celou dodávku krevní plazmy.

Otázka: Pokud tyto dodávky byly z nějakého důvodu – buď nevýtěžnosti nebo infikovanosti, odmítnuty, byl toto důvod pro nenavázání či ukončení spolupráce s dodavatelem takové plazmy?

Odpověď Jensen: Už několikrát jsem zmínil, že obchod s krevní plazmou nebyl v zájmu Novo Nordisk. Novo Nordisk měl mnoho důvodů proč ukončit zpracovávání výrobků z krevní plazmy. Neměli jsme v Novo Nordisk žádný zájem na rozvíjení spolupráce s kýmkoliv při zpracovávání krevní plazmy. Ani ten fakt, že z Diag Human byla dodána a následně zamítnuta dodávka krevní plazmy, nemělo žádný vliv na naše rozhodnutí nepokračovat ve zpracovávání krevní plazmy. Pro celý obchod s krevní plazmou je rozhodující, aby byl zajištěn neustálý a stabilní přísun krevní plazmy z národního registru dárců. Hlavním výrobním artiklem Novo Nordisk je výroba inzulinu, který není tak přísně střežen právními předpisy a je ho možno volně vyvážet do všech zemí světa. Naopak krevní plazma a její deriváty jsou přísně střeženy.

Otázka: Bylo zde již jednou řečeno, že zpracovávání krevní plazmy byla minimální činnost s porovnáním výroby jiných výrobků v Novo Nordisk. Bylo by možné říci, jaká byla roční kapacita objemu zpracované krevní plazmy?

Odpověď Jensen: Já můžu říci, že tyto informace by mohl poskytnout Klaus Joergensen. Tento pán měl anebo mohl mít pocit, že by bylo možné zvýšit produkci finálních výrobků z krevní plazmy, ale toto byl pouze jeho osobní sen a představitivost. Tento jeho názor neměl absolutně nic společného se strategií Novo Nordisk.

Co se týče kapacity výrobní linky, mohu říci následující: Pokud bychom bývali byli schopni obdržet vysoce kvalitní krevní plazmu v pravidelných intervalech, byli bychom bývali možná schopni zvýšit produkci a zpracování krevní plazmy maximálně o jednu čtvrtinu. Pokud zaznělo, že by bylo možné zvýšit produkci se všemi možná a kdyby - tak to už jsou plány firmy Hemasure, ne firmy Novo Nordisk. Firma Hemasure, která od Novo Nordisk odkoupila frakční jednotku v roce 1995, v této době měla speciální čistící technologii. O této technologii se domnívali, že tato technologie bude schopná vyčistit jakoukoliv krevní plazmu a že budou schopni vyrobit finální produkty z jakékoliv krevní plazmy, bez ohledu na to, odkud obdrží krevní plazmu. Rok poté, co tuto firmu od nás Hemasure převzal, prakticky zanikla.

Chtěl bych jenom říci, že tato frakční jednotka nebyla ani odkoupena. Z hlediska Novo Nordisk šlo o předání této jednotky výměnou za určitý objem akcií Hemasure. Jak jsem již řekl, byla krevní plazma velmi specifickým, právně i politicky ožehavým předmětem podnikání. Novo Nordisk byl rád, že se této jednotky zbavil. V roce 1995, kdy došlo k prodeji firmě Hemasure, přešla do firmy Hemasure i většina zaměstnanců Novo Nordisk, kteří v této

době pracovali v této plazmatické jednotce. Je to tradicí Novo Nordisk, nepropouštět své zaměstnance a jednou z podmínek této jednotky bylo i to, že převezme všechny zaměstnance. To se také stalo. V této plazmatické jednotce tedy dále pracovali bývalí zaměstnanci firmy Novo Nordisk a jedním z nich byl i pan Bogoe Joergensen a pan Astrup Jensen. Tito lidé měli nějaký sen, že se jim podaří rozjet tuto plazmatickou jednotku a že z toho může vzniknout dobrý obchod. Proto byla i nadále zachovávána registrace jednotlivých produktů, která je absolutní podmínkou a jedinou možností, jak prodat finální výrobky, přestože nebyl v této době žádný prodej. Od roku 1996 v této jednotce nebyla prakticky zpracována vůbec žádná plazma. Z této frakční jednotky se vlastně stal sklad, který se postupně rozprodával.

Otázka: Je tedy dnes možné najít skutečně reálné číslo, které by dokumentovalo objem plazmy, popř. objem finálních výrobků vyrobených z dodané krevní plazmy z ČSFR?

Odpověď Jensen: Ve výročních zprávách je pouze uvedený objem expedovaných finálních výrobků. Je to zde hlavně z důvodů krytí těchto informací před konkurencí. Přesné informace o objemu tedy nejsou. Bylo by samozřejmě možné tyto informace vyhledat v archívu, ale to bohužel z důvodů prodeje a později zániku Hemasuru není možné. Tyto údaje mohou mít i některé státní úřady, např. daňový úřad, ale zde je povinnost skladovat tyto informace pět let. Jiného druhu jsou informace o vývoji a výzkumu jednotlivých léků, které je nutno skladovat 30 let. Bohužel ale vzhledem k prodeji této jednotky Američanům, již není možné ani toto.

Otázka: Zmínil jste, že v 90. letech zde probíhal velký proces s nakaženými hemofiliky. Vzhledem k tomu, že takový právní spor je vždy pečlivě dokumentován nejen ze strany žalobce a žalovaného, ale i státních orgánů, bylo možné někde nalézt tyto informace použitelné pro nás?

Odpověď Jensen: Ne. Firma Novo Nordisk byla žalována americkou firmou za porušení patentového zákona v roce 1985 až 1989. Šlo o to, že krevní plazma v této době nebyla tak precizně zpracována tepelně, aby bylo možné zabránit přenosu HIV. Šlo o to, že americká firma měla patent na zpracování infikované krevní plazmy a tento patent nebyl v Dánsku registrován, ale Nordisk ho při zpracování krevní plazmy použil. Tento patent byl v Dánsku registrován až v roce 2001 a firma Hemasure teď po Novo Nordisku požaduje finanční zadostiučinění právě z důvodů neoprávněného užívání patentů Novo Nordiskem v letech 1986 až 1988. Tato firma jistě bude u soudu prokazovat naše obohacení na základě použití jejich patentů a i pro nás by v této době bylo vhodné nalézt přesně ty informace, které vy požadujete. Bohužel je nelze nalézt, sám jsem se o to pokoušel.

Otázka: Nám by stačilo pouze nějaké řadové číslo. Diag Human vypracovalo posudek kolik krevní plazmy by byli schopni dodávat a kolik vy by byste byli schopni zpracovat, v případě, že by spolupráce nebyla přerušena.

Odpověď Jensen: Já jsem tato data viděl. To by byl Novo Nordisk nucen vystaven ještě jednu továrnu na zpracování krevní plazmy. Já jsem o tom dnes mluvil s Massem Ublisenem, ředitelem Novo Nordisk, a on mi řekl, že v žádném případě nebylo možné pokračovat v tak širokém rámci jak o tom asi zřejmě snil pan Joergensen a firma Diag Human. Zájem Novo Nordisk nebylo jakkoliv dále zvyšovat výrobní činnost a zpracovávat krevní plazmu. Nechci samozřejmě popřít, že pan Klaus Eldrup seděl se svými kolegy a snil o zvýšení produkce frakční jednotky. Nicméně realita byla jiná. Realita člověka dožene, jelikož když není někdo schopen platit své dluhy

Otázka: Bylo by tedy možné říci, zda produkce z firmy Hemasure byla například. desetinová nebo setinová vůči produkci jednotky ve vlastnictví Novo Nordisku? Ukázala bych Vám žalobní návrh firmy Diag Human, ve kterém jsou tato čísla uvedena.

Odpověď Jensen: To je poprvé, kdy tato čísla vidím a já nemohu říci, zda jsou aspoň přibližná realitě nebo ne. Jsem ochoten tato čísla firmou Diag Human vzít do Novo Nordisku a dát vám k těmto číslům vyjádření Novo Nordisku, ve kterém by bylo uvedeno, zda vůbec tato čísla odpovídají realitě či ne. Byl by to ale samozřejmě déle dlouhodobější proces, protože bych byl nucen požádat své kolegy z právního oddělení a z oddělení výroby, aby tato čísla podrobili kritické analýze.

Otázka: Děkuji, to by pro nás byla podstatná pomoc.

Odpověď Jensen: Samozřejmě bych rád pomohl i při možném stanovení odhadů zpracování krevní plazmy. Pokud napíšete dopis na naše ředitelství, ve kterém byste popsali nároky Diag Humanu, byli bychom schopni na základě vámi sdělených informací a údajů co Diag Human požaduje. Byl bych schopen nad tento materiál si sednout se svými spolupracovníky a usměrnit tato čísla s našimi interními materiály z té doby.

Otázka: Děkuje. Vrtíme se k formální stránce výpovědi smlouvy, měla tato smlouva nějaký písemný charakter?

Odpověď Jensen: Jediný písemný materiál, který by se týkal vypovězené spolupráce je ten, který jsem vám již předal a je to ten splátkový kalendář. Kontaktoval jsem v této záležitosti pana Larsena a pana Eltrup Joergensena a ti řekli, že jakmile se ukázalo, že firma Diag Human nebude schopná splácet své pohledávky ani formou dodeje krevní plazmy do Nordisk Goentofte, tak jsme si nepřáli pokračovat jakoukoliv formou spolupráce.

Otázka: Bylo by tedy možné říci na základě čeho byly způsobeny ty dluhy, které měla firma Diag Human vůči Novo Nordisku a ve které době vznikly?

Odpověď Jensen: Bojím se, že lidská paměť není tak dobrá a že to už není možné přes to zjistit. Není ale pochybnosti, že Diag Human dodával krevní výrobky do Jugoslávie a není pochybnosti o tom, že od zákazníků Diag Human z Jugoslávie jsme my nikdy platby nedostali. Nejsem ale v této době schopen říci, zda tyto dluhy vznikly pouze a právě za odebrání finálních výrobků a jejich prodeje v Jugoslávii.

Otázka: Vzhledem k datu na splátkovém kalendáři /devátý měsíc roku 1991/ a vzhledem k výši dlužné částky, je možné, aby tyto dluhy vznikly po roce 1992?

Odpověď Jensen: Ne, to možné není. Oni nám dlužili přes 3 miliony 200 tisíc marek německých a jejich provize byla 850 tisíc marek. A aby bylo možno z této dlužné částky dostat něco zpátky, tak my jsme jim odpustili více méně třetinu dluhů, jen abychom získali alespoň nějaké finance zpátky - ale pouze za těch podmínek, že nám budou splácet dlužné částky v přesně daných termínech.

Otázka: Stalo se tak?

Odpověď Jensen: Já jsem se na to ptal pana Larsena a on tvrdě pochybuje o tom, že by byla tato dlužná splátka kdy zaplacená.

Otázka: Bylo by možné přesně zjistit, zda tato splátka splacena byla či ne?

Odpověď Jensen: Já jsem chtěl s sebou vzít pana Larsena, aby vám podal výpověď, bohužel se dnes dostavit nemohl. Nicméně navrhuje, zda by bylo možno se sejít v pátek 2. července a on by vám k této záležitosti řekl více. Pan Larsen je totiž ten, který tuto dohodu dělal a on by mohl mít i informace o tom, zda byl tento splátkový kalendář dodržen. Já jsem se pouze účastnil setkání této smlouvy, ale dílčí přehled o něm nemám.

Otázka: Je možné, aby tento dluh 3 milionů 200 tisíc marek vznikl pouze z obchodů s krevní plazmou a jejím zpracováním?

Odpověď Jensen: Na toto nemohu odpovědět, protože to skutečně nevím, ale pan Larsen by to mohl vědět. Sám za sebe mohu říci, že když pročítám tento materiál, tak je mi jasné, že firma Conneco nebo Diag Human nesměla a nemohla použít jméno Novo Nordisku k jakýmkoliv jiným obchodním činnostem. Jen tady z těchto dokumentů je jasné, že Novo Nordisk se snažil pomoci firmě Diag Human se splátkami, neboť jsme jim odpustili víc než třetinu dluhu, přičemž splátky mohly být uskutečněny buďto ve formě financí nebo dodávání krevní plazmy na pracování a následným prodejem výrobků z této plazmy.

Otázka: Dá se říci, že touto smlouvou o splátkovém kalendáři byla vypovězena agentská smlouva s firmou Diag Human?

Odpověď Jensen: Na základě této listiny ale i rozhovorů s bývalými zaměstnanci Novo Nordisku mohu říci, že od září 1992 – po podpisu této smlouvy o splátkovém kalendáři, nebyl již žádný kontakt mezi Novo Nordiskem a firmou Diag Human/Conneco.

Otázka: Pokud bychom se vrátili ještě jednou k dlužným částkám, chtěla bych vám předložit materiál, který nám byl doručen z Diag Human a tento materiál tvrdí, že splátkový kalendář byl dodržen a dlužná částka byla zaplacená již v prosinci roku 1992.

Odpověď Jensen: Já jsem se s panem Larsenem bavil i o této věci a on si nepamatuje, zda tato dlužná částka byla uhrazena či ne. Spíše se kloní k tomu NE. Jakákoliv splátka dlužná je ale i záležitostí finančního oddělení, zkusím se pozeptat i tam. Převzal bych si od vás kopii této listiny. Při pohledu na tu listinu mohu jen říci, že to vypadá, že je možné, že tuto dlužnou částku skutečně Diag Human splatil.

Otázka: Podle formy a náležitostí tohoto dopisu o zaplacení - je možné, aby byl z Novo Nordisku?

Odpověď Jensen: Já se samozřejmě na pravost této listiny pozeptám, nicméně, jak jsem již několikrát uvedl, pětileté skartační období by mohlo znamenat, že ani tato listina dochována není.

Otázka: Myslíte, že by bylo aspoň možné ověřit, zda na finančním oddělení v r. 1992 pracoval pan Kynnau Hansen, který je pod listinou podepsán?

Odpověď Jensen: Ano. Je ale jisté, že tento pán již v Novo Nordisku nepracuje. Nicméně se pokusíme ho najít.

Otázka: Pokud by bylo potvrzeno, že Diag Human skutečně v roce 1992 své dluhy u Novo Nordisku zaplatil, pokračoval by Novo Nordisk ve své spolupráci s touto firmou dále?

Odpověď Jensen: Pokud jsem správně rozuměl panu Thorbenovi Larsenovi, tak již v roce 1990 jsme se snažili o plné pokrytí Evropy svými regionálními pobočkami. V této době jsme již měli pobočku ve Vídni, která spravovala naše zájmy i v ČR. V ČR vznikla tato pobočka asi o rok později. Tyto pobočky sledovaly naše zájmy. Nebylo tedy v našem zájmu najímat si nějaké jiné agenty či spolupracovníky.

Otázka: Dalo by se tedy říci, že v roce 1990, kdy ještě neexistovala pobočka v ČR jste ke svým obchodním záměrům používali tuto firmu Diag Human?

Odpověď Jensen: Po roce 1989 byla situace ve východní Evropě velmi zvláštní. Firma Diag Human své závazky z uzavřených smluv mezi Novo Nordiskem a ní neplnila a my jsme tudíž řekli prima nebo bezva, budeme realizovat náš plán, který byl naším cílem již v roce 1993 fúzí Nordisku Geontofte a Novo Industry. To znamenalo, že vytvoříme po celé Evropě dceřinné společnosti Novo Nordisku. Jak jsem se také dozvěděl, Diag Human měl v 90. letech výbornou obchodní síť, která byla předpokladem, aby se člověk vůbec na tyto trhy dostal. Po roce 1989 ale všechny tyto důvody ke spolupráci s Diag Human odpadly, neboť trh byl volně dostupný pro zahraniční firmy a my jsme v této době také realizovali svůj plán dceřinných společností i po východní Evropě.

Otázka: Dalo by se tedy říci, že po roce 1989 a změně politického systému bylo možno, aby Novo Nordisk realizoval svůj plán dceřinných společností i ve východní Evropě a z tohoto důvodu by stejně spolupráce mezi Novo Nordisk a Diag Human se ukončila?

Odpověď Jensen: Není žádných pochyb o tom, že by se tak skutečně stalo. Diag Human byl dobrým partnerem pro Nordisk Geontofte, ale pouze v té době, kdy Nordisk Geontofte potřeboval síť svých spolupracovníků ve východní Evropě. Není ale žádných pochyb o tom, že Novo Nordisk by v žádném případě nevyužíval spolupráce s firmou Diag Human, aby prodával naše výrobky.

Otázka: Kdyby Diag Human zcela řádně plnil své povinnosti ze smlouvy, kdy nejpozději by Novo Nordisk ukončil spolupráci s ním a realizoval by pobočky ve východní Evropě?

Odpověď Jensen: První pobočka byla založena v roce 1992 ve Vídni a tato pobočka se zajímala hlavně o distribuci inzulínu. Obchod s krevní plazmou byl velmi marginálním obchodem, který Novo Nordisk dělal. Nepotřebovali jsme tento sortiment zboží nabízet prostřednictvím našich poboček a nechávali jsme aktivitu na Diag Human. Pro nás to nic neznamenalo, stejně jsme očekávali postupný útlum této činnosti. Založení pobočky ve Vídni nemá žádnou souvislost s ukončením spolupráce s firmou Diag Human. Vzhledem k tomu, že tyto aktivity končily a Novo Nordisk se orientoval spíše na obchod s inzulínem, tak bylo celkem logické, že se zbytek obchodu s krevní plazmou převáděl na pobočku ve Vídni.

Otázka: Mohl bych se zeptat na všechny důvody, které vedly Novo Nordisk k ukončení spolupráce s firmou Diag Human? A zda z jedním z důvodů byl i dopis pana ministra Bojara do Novo Nordisku?

Odpověď Jensen: Jak jsem pochopil, je tato otázka ústředním tématem našeho jednání. Mluvil jsem o tom s panem Klauzem Joergensem a panem Larsenem, kteří byli přímými účastníky.

Tato doba byla velmi hektická a pan Klaus Eldrup Joergensen se pochopitelně velmi polekal, když dostal dopis od pana ministra Bojara. První co udělal bylo, že si ihned sedl a napsal dopis panu ministrovi, ve kterém se dotázal na vyjasnění těchto věcí a nabídl mu schůzku. Zároveň oznámil ředitelství Novo Nordisku charakter tohoto dopisu a samozřejmě reakcí našeho ředitelství bylo vyslání našeho zástupce na jednání s panem ministrem. Do této doby již ale Novo Nordisk obdržel jednu dodávku krevní plazmy z ČSFR. Novo Nordisk tedy po tomto dopise oznámil firmě Diag Human, aby už nic neposílala do té doby, než se vyjasní pozadí tohoto dopisu. Následně tedy pan Eldrup a pan Larsen odjeli do Prahy, aby se tato situace vyřešila co nejdříve. Na základě jednání s panem ministrem Bojarem Klaus Eldrup pochopil, že nelze legálním způsobem dopravit českou krevní plazmu do Dánska. Klaus Eldrup si řekl, že když jsme zatím nedostali zaplacenou za to, co jsme jim dodali do Diag Human a není ani možné dopravit českou krevní plazmu do Dánska, tak obchody nemají význam. Sešli se tedy se zástupci Diag Human v září 1992 u kulatého stolu a našli tam řešení, které pak bylo uvedeno v materiálu o splátkovém kalendáři.

Pokud byste se zeptali pana Joergensena na tento dopis, tak by asi odpověděl, že takový druh dopisu zanechá určitý dojem. Samozřejmě i já bych byl ovlivněný dopisem od ministra, kdybych ho dostal. Já ale dnes nemohu soudit situaci, jaká byla v letech 1990, jelikož jí neznám.

Otázka: Můžeme tedy říci, že tento dopis od pana ministra Bojara byl jakýmsi akcelerátorem k vypovězení smlouvy?

Odpověď Jensen: Bylo by lepší se na to zeptat pana Larsena. Sám ale mohu říci, že strategie Novo Nordisku je taková, že pokud máme se svými partnery ctít jeden druhého, tak to znamená, že si navzájem musíme platit i své dluhy. Pokud tedy víte, že tyto zásady partnerectví a jsou zde i další problémy, není to důvod pro další spolupráci. Jedním z důvodů byl samozřejmě i ten, že Novo Nordisk neměl ve své strategii záměr o dalším rozšiřování plazmatické jednotky a obchodu s krevní plazmou.

Sám za sebe mohu říci, že by to bylo samozřejmě lepší, kdyby dopis pana Bojara nedorazil.

Otázka: Takže společnost by stejně skončila spoluprací Diag Human i na základě těchto důvodů?

Odpověď Jensen: Pakliže člověk neplatí své dluhy a zároveň jsou zde podmínky, o nichž mluvíme – např. nezáměr našeho podniku pokračovat na zpracování krevní plazmy, je to více než pravděpodobné. K dluhům mohu také říci, že u nás máme samozřejmě i jiné partnery, kteří u nás mají obrovské dluhy za odběr inzulínu. Samozřejmě se vyskytují situace, kdy je nutno počkat odběrateli s platbami, jenže inzulín je životně důležitý. My nemůžeme říci, „hele neplatíš, my ti nebudeme dodávat“. Ale krevní plazma je něco jiného, jelikož zde jsme prodávaly přebytky. My samozřejmě dáváme velmi dlouhodobé úvěry svým odběratelům, ale u krevní plazmy to není nutné. Naše hranice tolerance dluhů za inzulín je daleko větší.

Otázka: Návštěva Ministerstva zdravotnictví v roce 1992 byla tedy primárně zaměřena na otázky týkající se právního rámce České republiky v oblasti vývozu a zpracování krevní plazmy, nebo se zástupci Novo Nordisku přijeli zeptat na morální profil Conneca?

Odpověď Jensen: Pan Eltrup Jensen je velmi seriózní obchodník a je jasné, že i tehdy i dnes ve své firmě chce ručit všem zákazníkům za kvalitu svých výrobků a samozřejmě i za věrohodnost firmy, která jim je nabízí. Toto garantujeme svým zákazníkům a vždy jsme usilovali o to, aby žádný ze zákazníků neměl ani nejmenší pochybnosti o firmě Novo Nordisk

ani o kvalitě výrobku, který si kupuje. V tomto duchu Klaus Eldrup vyrůstal a samozřejmě, jakmile obdržel dopis od pana ministra Bojara, chtěl zjistit co se děje. Já jsem tento dopis četl také a stejně jako pan Joergensen jsem nepochopil o čem tento dopis vlastně mluví. Pochopili jsme, že jsou zde nějaké překážky – ale spíše právní, které obchodu brání. Jediné, co bylo možné v této situaci udělat bylo, aby byla vyslána delegace Novo Nordisk do Prahy, která by zjistila skutečný stav věcí. Vzápětí na této schůzce se ukázalo, že krevní plazma se nesmí vyvážet z České republiky.

Otázka: Chtěla bych se jen ujistit, že pan Eldrup Joergensen, který se zúčastnil schůzky s panem ministrem v roce 1992, je ta samá osoba, která sepsala čestné prohlášení v roce 2002 o možné další spolupráci firmy Novo Nordisk s firmou Hemasure. Tato osoba se zde podepsala jako Bogoe Joergensen.

Odpověď Jensen: Ne, to není ta samá osoba. Chtěl bych jen říci, že tyto dvě osoby pan Bildsoe Jensen a pan Bogoe Joergensen se v těchto čestných prohlášeních vyjadřovali sami za sebe. Pokud mohu říci o panu Bildsoe Jensenovi, tak to byla osoba, která pracovala v Novo Nordisk v roce 1995 po dobu 6 měsíců. Nemohl tedy přijít do jakéhokoliv styku s firmou Diag Human a její spolupráci s Novo Nordiskem. Je samozřejmě možné, že ale našel nějaké dřívější smlouvy, jelikož měl přístup do archívu. Pan Bogoe Joergensen pracoval v Novo Nordisk velmi dlouho - byl to bývalý zaměstnanec Nordisk Goentofte, pracoval tam již od roku 1978. Je tedy možné, že pan Eldrup ???? (prosím o opravu) Joergensen znal firmu Diag Human a dále se s ní kontaktoval. Je možné, že tyto dva pánové se sešli a snili svůj společný sen o zvýšení produkce plazmatické jednotky a o jejím dalším rozvoji. Tyto dvě jmenované osoby přešly do firmy Hemasure při jejím prodeji v roce 1995.

Otázka: Je možné, že se objeví i jiná čestná prohlášení od jiných zaměstnanců firmy Novo Nordisk. Bylo by možné vám předat tento jmenný seznam a ověřit ve vašich archívech, zda tyto osoby měly kdy co společného a v jakých funkcích pracovaly v Novo Nordisk?

Odpověď Jensen: Ano. V Novo Nordisk je obvyklé, že všichni zaměstnanci se mohou vyjadřovat k činnosti firmy Novo Nordisk, ale pouze tehdy, pokud mají aktivní zaměstnanecký poměr. Pak se samozřejmě mohou vyjadřovat k čemu chtějí, ale není to oficiálně bráno jako vyjádření za Novo Nordisk. My se nepokoušíme jim v tom zabránit.

Otázka: Dalo by se tedy shrnout, že v Novo Nordisk v roce 1992 existovaly minimálně čtyři důvody pro ukončení spolupráce? Těmito důvody jsou:

- 1) firma Novo Nordisk si již nepřála pokračovat, rozvíjet nebo se podílet dále na trhu s krevní plazmou,
- 2) že Diag Human neplatil své pohledávky,
- 3) že Novo Nordisk nepotřeboval po roce 1989 tyto kontakty, jelikož si vytvořil vlastní síť poboček Novo Nordisk,
- 4) čtvrtým důvodem byl dopis pana ministra Bojara.

Odpověď Jensen: K prvnímu bodu mohu říci ano. Tato oblast nebyla prioritou Novo Nordisk. Ke druhému musím říci také ano, to je přesné. A ke třetímu bodu řeknu ano, jelikož to byl cíl Novo Nordisk. Čtvrtý bod byl poslední kapkou, nicméně ve spolupráci bychom i přes tento dopis byli schopni pokračovat v případě, že by Diag Human měl lepší platební morálku.

Otázka: Tento čtvrtý bod se týkal hlavně dopisu pana ministra a jeho upozornění na právní rámec v ČSFR nebo na činnost Conneca?

Odpověď Jensen: V tomto dopise od pana Bojara to tak napsáno není, jelikož nám jeho význam nebyl ihned jasný. Chápali jsme ho jako negativní vzhledem k právním předpisům v ČR, ale nechápali jsme jej zcela. Jeho význam jsme se dozvěděli až později, jakmile se uskutečnila schůzka v České republice. Tam jsme se tam dozvěděli o právním rámci, který zakazoval vyvážet krevní plazmu mimo Českou republiku. To pro nás bylo pochopitelné, neboť krevní plazma byla získávána od dobrovolných dárců. Dobrovolní dávají své zdraví zadarmo nemocným, což je i v Dánsku velká tradice. Podle mých informací se ale na schůzce o činnosti Conneca vůbec nejdalo.

Otázka: Jaké byly záměry Novo Nordisku s výrobní jednotkou na zpracování plazmy od roku 1990?

Odpověď Jensen: I podle těchto ročenek je jasné, že Novo Nordisk se chtěl z obchodu s krevní plazmou stáhnout. Nebyla to priorita jeho činnosti. Historicky Nordisk Goentofte šel do této oblasti, protože si myslel, že něco vydělá. Musíme ale říci, že tato oblast byla tak mrňavá, že na ni po fúzi v Novo Nordisku nikdo nechtěl žádné peníze dát.

Otázka: Věděl Diag Human o úmyslech Novo Nordisku s touto linkou?

Odpověď Jensen: Diag Human musel vědět o fúzi firmy Novo Nordisk a i podle výročních ročenek musel vidět jaký předmět zájmu v Novo Nordisku je.

Otázka: Bylo Diag Humanu dáno nějakým způsobem na vědomí jaké úmysly má Novo Nordisk s plazmatickou jednotkou?

Odpověď Jensen: Ale na tom nezáleží, neboť každý obchodní partner zná strategii svého obchodního partnera a musí vědět, jaký je předmět jeho zájmu a obchodní činnosti. To je součástí jeho motivace.

Otázka: Společnost Novo Nordisk, která prodala výrobní linku firmě Hemasure?

Odpověď Jensen: Prodejní smlouva na plazmatickou jednotku je platná od 1. ledna 1996.

Otázka: V době prodeje ještě probíhala v plazmatické jednotce nějaká výroba?

Odpověď Jensen: Ano, když se teď podívám do svých záznamů, tak mohu konstatovat, že výrobků z krevní plazmy jsme v tomto roce prodali za 80 milionů dánských korun, v té době byla samotná tržba firmy Novo Nordisk za jeden rok 10 miliard dánských korun. To ukazuje velikost a poměr. Tyto výrobky jsme samozřejmě vyváželi i do jiných zemí jako je Saudská Arábie a jiné země.

Otázka: Teď jste mluvil o údajích za rok 1995?

Odpověď Jensen: Ne, teď jsem mluvil za rok 1994. V roce 1995 klesala výroba i zisk. Je zde ale z těchto čísel vidět, že podíl na celkovém objemu je v souvislosti s výrobky z krevní plazmy velmi malý.

Otázka: Společnost Hemasure tedy stála mimo firmu Novo Nordisk. Nebyla její součástí?

Odpověď Jensen: Ano, společnost Hemasure byla mimo Novo Nordisk a byla i zaregistrována jako samostatná firma. Není pro mne pochopitelné, proč chtěli tuto jednotku odkoupit. Zřejmě spoléhali na svůj patent při čištění krevní plazmy a spoléhali na její výkonnost. Měli pocit, že díky tomuto patentu budou moci sbírat veškerou krevní plazmu z celé Evropy a budou schopni ji pročistit. Takto to bylo například uděláno v USA, ale v Evropě nebylo možné takto surovinu přešoupávat z jednoho státu do druhého. Novo Nordisk navíc při prodeji krevní jednotky nedostalo žádné peníze, obdrželo pouze určitý počet akcií Hemasuru, které byly absolutně bezcenné. Když se dnes v Novo Nordisku kohokoliv zeptáte na plazmatickou jednotku, tak vám každý řekne, že Novo Nordisk je šťastný, že se této jednotky zbavil. Zpracovávat krevní plazmu a produkovat z ní nějaké výrobky je politicky velice citlivé. Novo Nordisku bylo více méně jedno, že to byl ztrátový obchod, byli jsme rádi, že je to za námi.

Otázka: Nicméně v Hemasuru tedy byla nějaká personální vazba na Novo Nordisk?

Odpověď Jensen: Ano, my máme ve zvyku z Novo Nordisku nevyhazovat žádné zaměstnance. Byla to i jedna z podmínek prodeje Hemasuru, že převezme všechny zaměstnance. Došlo k tomu, že v plazmatické jednotce pracovalo asi 60 zaměstnanců, některé z nich si ponechal Novo Nordisk, protože na nich měl zájem. Ostatní si vzal Hemasure, který po roce zkrachoval. V Dánsku existuje solidární fond, ze kterého bylo vyplaceno zaměstnancům zkrachovalého Hemasuru odškodné.

Otázka: Společnost Hemasure tedy zpracovávala krevní plazmu přibližně jeden rok?

Odpověď Jensen: Já jsem s Hemasurem měl osobní kontakty a vím, že si od nás pronajímali skladovací prostory a podle mého osobního dojmu nevyráběli ani jeden rok. Bude ale asi velice těžké toto dokázat, jelikož Hemasure již neexistuje. Bude asi nutné sehnat někoho, do by vám to dosvědčil.

Otázka: Do konkurzu tedy Hemasure upadl tedy přibližně kdy?

Odpověď Jensen: Jsem přesvědčen, že to bylo zhruba po roce činnosti Hemasuru. To zkrachovala ta americká část Hemasure – Incoperation. Ti dánští spolupracovníci z druhé poloviny firmy, koupili aktiva této firmy. Pokud člověk není advokát, tak by to mohlo vypadat, že tato firma pokračovala ve své činnosti ještě dalších pět let. Jenže tady se ve skutečnosti jednalo o dvě firmy, které spolu neměly naprosto nic společného.

Otázka: A ti, co to koupili z konkurzní podstaty, tak ti vyráběli dále?

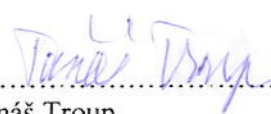
Odpověď Jensen: Podle mého názoru se snažili dále pokračovat. Neměli ale síť zákazníků a odběratelů. Podle mě měli problémy se vším. Takže asi nevyráběli nic. Nemohu ale vyloučit, že se třeba zkontaktovali s Diag Human a dělali si následně nějaké plány. To ale nemá vůbec nic společného se zájmy a se strategií Novo Nordisku. Já osobně se mohu vyjadřovat pouze k té době, kdy byl Novo Nordisk vlastníkem plazmatické jednotky.

Otázka: Bylo by možné ještě v této době obdržet souhrnnou korespondenci mezi firmou Diag Humane, Novo Nordisk a Českou republikou?

Odpověď Jensen: To bude velice problematické, protože jak již jsem uvedl s prodejem plazmatické jednotky byl převeden veškerý archiv Novo Nordisku do Hemasure. Jediné tři materiály, které jsem našel v našem archivu jsem již předal. Více toho nemám. Ostatní materiály jsou vaše zásluha. Jen pro představu podotýkám, že celý minulý týden i dnes jsem prohlížel bedny s materiály, které by se mohly týkat uvedené kauzy žaloby americké firmy na Novo Nordisk. Všechny tyto materiály jsem prošel a vybral z nich podstatné dokumenty pro zmiňovaný spor. Bohužel tam nebylo nic, co by se týkalo kauzy Diag Human. Materiály, které by se týkaly objemu krevní plazmy by tam možná nalezitelné byly, ale jelikož jsem nevěděl, že je budeme pro své řízení potřebovat, nechal jsem je před třemi týdny skartovat. Mohu ale říci, že podle mého mínění by tam stejně žádné informace nebyly. V současné době je strategie Novo Nordisku co nejdříve dokončit soudní spor s americkou firmou a nechceme se již vracet k minulým záležitostem.

.....
Anders Jensen
/právní zástupce Novo Nordisk, A.S./

.....
JUDR. Jan Herda
/Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových/

.....
Mgr. Tomáš Troup
/právní poradce MZ ČR/

.....
PhDr. Martina Tulešková
/tajemnice vyšetřovací komise DH/